

The book cover features a black and white portrait of a man with a beard and long hair, looking downwards. A large, solid red teardrop shape is superimposed over the center of the image, containing the author's name and award information. The title 'Osířelec' is written in a large, white, serif font at the bottom, partially overlapping a dark, irregular shape at the bottom right.

MIRA
MARCINÓW

Román oceněný
Paszport Polityki
2020

ARGO

Osířelec

Osiřelec

Osiřelec

MIRA
MARCINÓW

Přeložila Lucie Zakopalová

Bezmatek

Czech edition © Argo, 2022

Copyright © Mira Marcinów, 2020

Translation © Lucie Zakopalová, 2022

Cover design © Tereza Králová, 2022

ISBN 978-80-257-3623-4 (váz.)

ISBN 978-80-257-3760-6 (e-kniha)

Osiřelec – včelstvo bez matky

1

Rada od mojí mámy: když máš oko na silonkách, pomůže lak na nehty. Aby neběželo dál. Pokud nezbytně musíš mít tělové, tak jedinečně ve studeném odstínu, pak nohy vypadají štíhlejší. Teplý odstín přidává kila. Nikdo se nesmí dozvědět, že jsem povrchní.

„Nemám ráda, když se na mě díváš, jak se maluju. Třesou se mi pak ruce, a to můžu rovnou začít znova. Vždycky ses na mě při malování ráda dívala. Holčičky to tak mají. A nesahej mi na záda. Rozčiluje mě to. Moc ti nevěřím. Matky to tak mají.“

Pak pije vodku a k tomu pivo. Najednou je veselá, mluví nahlas a tančí jako Tina Turner. Jindy zesmutní, pláče a kouří, teče jí z nosu a slzy si rozmazává po bradě.

Stejně vypadá tak nezúčastněně, když sedíme naproti sobě, zmožená matka s kocovinou, která se mnou po pár pivech přátelsky probírá smysl života, ale nikdy jsem nedostala na zadek a na Vánoce se mě nevyptávala, jaké to bylo poprvé, sousedky ji pomlouvají a všichni si myslí, že i nádobí určitě myje v rukavicích, nematka, namalované nehty k tomu a všelijaké ozdobičky.

Babička nosila silonovou zástěru, zatímco máma podpatky, pouzdrovou koženou sukni a vypasovanou halenku. Takhle si ji pamatuju. Měřila sto šedesát čtyři centimetrů, měla kaštanové vlasy a snědou pleť, dokonce i rodina jí říkala „vysokátmavá“. Stejně jsme to komentovaly spolu: „No, jestli si nevezmeš podpatky, tak to žádná vysokátmavá nebudeš!“ Nebo: „Takhle musíš

chodit, hlavu zpříma, břicho zatažené, abys byla vysokátmavá.“ Před lidmi si vždycky přidávala centimetr.

„Měřím metr pětasedesát,“ a narovнала se.

Ale přede mnou ne.

Nikdy jsem ji neviděla u zpovědi. Nikdy na to nevy-
padala.

Máma mi říká, že až vyrostu, vytrhá mi obočí, a pak budu opravdu krásná.

Ačkoli bydlíme v novém paneláku ze sedmdesátých let, a jsou přece teprve devadesátky, sníme o tom, že se přestěhujeme. Žádný domek se zahrádkou, ale velké město. Jednou budeme bydlet ve Štětíně. Máma mi říká, že je to obrovské město. Tak velké, že po něm jezdí vlaky, kterým ona říká „tramvaje“. Tam se člověk nemusí ohlížet na sousedy, žije si, jak chce. Máma už koupila žlutomodrou figurku kachny do naší nové kuchyně a pak ještě oranžová dřevěná vajíčka. Ted' je nemá kam dát. Babi s dědou, u kterých bydlíme, mají rádi tmavě hnědou a takovou barvu, jakou má moje kůže. Babičky mají vůbec radši smutnější místa než mámy. Veselé doplňky může mít člověk jen ve velkém městě.

Máma sní o vlastní kuchyni. A já o vlastním pokoji. Jednou budeme mít ve větším městě garsonku, tak tam říkají bytům. Máma je krásná jako Cindy Crawford, takže práci si najde snadno a bude bydlet ve své žluto-oranžovo-modré kuchyni. Bude v ní vařit těstoviny s kečupem a vajíčky. To je moje oblíbené jídlo. Máma tomu říká „barevné těstoviny“. Ted' varí jen málo, protože je to babiččina kuchyně. Každá kuchyně

má svou velitelku. Když jsou v jedné kuchyni dvě dospělé ženské, hrozně se hádají. Pro mámu je důležité, jak jídlo vypadá na talíři. A pro babičku zase to, abychom se dost najedli. Jídla od mojí mámy voní kořením, ke kterému ráda čichám, ale nerada ho jím. Chtěla bych mít červený pokoj se zelenými poličkami, kam bych si ukládala různě tvarované duhové bločky. Doopravdy asi žádné tvarované duhové bločky neexistují, ale aspoň si je představuju před spaním.

Moje sestra nemá ráda červenou barvu a máma říká, že s námi musí bydlet do té doby, než bude velká. Moje sestra má svůj život. Ačkoli je jen o pět let starší než já, už je někdo, protože utrácí peníze. Moje sestra krade poklice z kol a prodává je někomu na sídlišti. Tvrdí, že už těch disků ukradla milion, ale ve skutečnosti jich bylo méně a jsou to poklice, a ne disky, říká máma. Moje máma je chytrá a hodná, takže nám nedovoluje krást.

Nejradši bych mámu namalovala voskovkami i s kachnou a vajíčky tak, abych pokreslila celou čtvrtku. Aby tam nezbylo žádné bílé místo, protože máma nemá bílá místa ráda. Dokud tam jsou bílá místa, není to skutečný obraz, říká máma. Nejradši bych byla umělkyně jako ona.

Večer si máma smývá šminky mýdlem. To se pak můžu dívat. Hlavu má pod kohoutkem a drhne si obličej. Voda bíle pění. Matky vůbec hodně mluví při mytí. Ta moje u toho například říká, že se nezblázní, a právě v tu chvíli vypadá jak šílená Marta – tak u nás říkají bláznům. Ale moje máma není blázen. Je to moje máma.